

Obsah

Předmluva k prvnímu vydání	11
Předmluva k druhému vydání	14

DÍL A

Vývoj psychologie v rámci novodobé evropské filozofie

1. Racionalismus	16
1.1 René Descartes (1596–1650)	16
1.2 Baruch (Benedictus) Spinoza (1632–1677)	20
1.3 Gottfried Wilhelm Leibniz (1646–1716)	23
1.4 Christian Wolff (1679–1754)	26
2. Empirismus a asocianismus	28
2.1 Empirismus	28
2.1.1 Francis Bacon (1561–1626)	28
2.1.2 Thomas Hobbes (1588–1679)	31
2.1.3 John Locke (1632–1704)	33
2.1.4 George Berkeley (1685–1753)	36
2.2 Asocianismus	40
2.2.1 David Hume (1711–1776)	40
2.2.2 David Hartley (1705–1757)	42
2.2.3 John Stuart Mill (1806–1873)	44
3. Osvícenství	46
3.1 Voltaire (1694–1778)	47
3.2 Julien Offray de La Mettrie (1709–1751)	49
3.2.1 Étienne Bonnot de Condillac (1715–1780)	51
3.3 Jean-Jacques Rousseau (1712–1778)	53
4. Německá filozofie	57
4.1 Immanuel Kant (1724–1804)	57
4.1.1 Kantova teorie poznání	58
4.1.2 Kantova etika	59
4.2 Johann Friedrich Herbart (1776–1841)	61
4.2.1 Některé ohlasy Herbartova učení	62
4.3 Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770–1831)	64
4.4 Arthur Schopenhauer (1788–1860)	65
4.5 Friedrich Wilhelm Nietzsche (1844–1900)	70
4.5.1 Některé ohlasy Nietzscheva učení	74

DÍL B

Vznik a vnitřní diferenciaci oboru psychologie

5. Předpoklady vzniku psychologie jako samostatné vědy	78
5.1 Filozofické předpoklady	78
5.1.1 Auguste Comte (1798–1857)	78
5.1.2 Herbert Spencer (1820–1903)	80
5.2 Vývojové teorie	82
5.2.1 Charles Robert Darwin (1809–1882)	83
5.3 Rozvoj fyziologie	88
5.3.1 Johannes Peter Müller (1801–1858)	89
5.3.2 Hermann von Helmholtz (1821–1894)	90
5.3.3 Jan Evangelista Purkyně (1787–1869)	92
5.3.4 Ewald Hering (1834–1918)	94
5.4 Rozvoj neurologie	95
5.4.1 Frenologie	96
5.4.2 Lokalizace řečových center	97
5.5 Psychofyzika	97
5.5.1 Ernst Heinrich Weber (1795–1878)	98
5.5.2 Gustav Theodor Fechner (1801–1887)	99
5.5.3 Stanley Smith Stevens (1906–1973)	100
6. Zakladatelé samostatné psychologie	102
6.1 Wilhelm Maximilian Wundt (1832–1920)	102
6.2 Francis Galton (1822–1911)	105
6.3 Hermann Ebbinghaus (1850–1909)	108
6.4 William James (1842–1910)	110
7. Historické psychologické školy	115
7.1 Empirické a experimentální psychologické školy	115
7.1.1 Strukturalismus	115
7.1.2 Funkcionalismus	116
7.1.3 Francouzská psychologie	123
7.1.4 Würzburgská škola	130
7.2 Psychologické školy ovlivněné filozofií	133
7.2.1 Rozumějící psychologie	134
7.2.2 Psychologie aktu	136
7.2.3 Vznik fenomenologie	138
7.2.4 Filozofie života	142
7.2.5 William McDougall (1871–1938)	145

DÍL C

Hlavní směry psychologie 20. století

Úvod k dílu C	150
8. Gestaltismus – tvarová psychologie	151
8.1 Vznik gestaltismu	151
8.2 Lipská celostní škola	152
8.3 Berlínská škola	153
8.3.1 Max Wertheimer (1880–1943)	154
8.3.2 Wolfgang Köhler (1887–1967)	158
8.3.3 Kurt Koffka (1886–1941)	160
8.3.4 Karl Duncker (1903–1940)	162
8.3.5 Kurt Lewin (1890–1947)	164
8.4 Neogestaltismus	167
8.4.1 Kurt Goldstein (1878–1965)	168
8.4.2 Fritz Heider (1896–1988)	171
8.4.3 Leon Festinger (1919–1989)	172
8.5 Závěr	172
9. Behaviorismus	174
9.1 Předchůdci behaviorismu	174
9.1.1 Ruská reflexní škola	174
9.1.2 Edward Lee Thorndike (1874–1949)	179
9.2 Raný behaviorismus J. B. Watsona	181
9.3 Neobehaviorismus	186
9.3.1 Edward Chace Tolman (1886–1959)	188
9.3.2 Clark Leonard Hull (1884–1952)	189
9.3.3 Burrhus Frederic Skinner (1904–1990)	192
9.4 Hodnocení behaviorismu	195
10. Dynamická psychologie	196
10.1 Psychoanalýza	196
10.1.1 Sigmund Freud (1856–1939)	197
10.1.2 Psychologie já	202
10.1.3 Britská škola objektních vztahů	207
10.1.4 Teorie citové vazby	215
10.1.5 Americká škola objektních vztahů	219
10.1.6 Psychologie self Heinze Kohuta (1913–1981)	224
10.2 Slavní odpadlíci	229
10.2.1 Alfred Adler (1870–1937)	229
10.2.2 Carl Gustav Jung (1875–1961)	232
10.2.3 Otto Rank (1884–1939)	238
10.2.4 Wilhelm Reich (1897–1957)	241

10.3	Kulturní psychoanalýza	244
10.3.1	Karen Horneyová (1885–1952)	245
10.3.2	Erich Fromm (1900–1980)	247
10.3.3	Harry Stack Sullivan (1892–1949)	250
11.	Existenciální a humanistická psychologie	253
11.1	Evropská existenciální psychologie a její filozofická východiska	254
11.1.1	Søren Aabye Kierkegaard (1813–1855)	254
11.1.2	Martin Heidegger (1889–1976)	255
11.1.3	Daseinsanalýza	258
11.1.4	Logoterapie Viktora E. Frankla (1905–1997)	261
11.1.5	Ronald David Laing (1927–1989)	264
11.2	Humanistická psychologie	266
11.2.1	Abraham Harold Maslow (1908–1970)	267
11.2.2	Rollo Reece May (1909–1994)	269
11.3	Carl Ransom Rogers (1902–1987)	272
12.	Kognitivní psychologie	274
12.1	Kuhnovo pojetí vědeckých revolucí	274
12.2	Zakladatelé kognitivní psychologie	275
12.2.1	George Armitage Miller (1920–2012)	276
12.2.2	Jerome Seymour Bruner (1915–2016)	278
12.2.3	Ulric Neisser (1928–2012)	280
12.2.4	Noam Chomsky (1928)	282
12.3	Umělá inteligence	284
12.3.1	Alan Mathison Turing (1912–1954)	284
12.3.2	Herbert A. Simon (1916–2001) a Allen Newell (1927–1992)	285
12.4	Výzkum imaginace	288
12.5	Fodorova teorie modulů	291
12.6	Konekcionismus	293
12.7	Závěr	294
13.	Transpersonální psychologie	296
13.1	Vznik transpersonální psychologie	296
13.2	Předchůdci transpersonální psychologie	297
13.3	Psychedelické hnutí	299
13.3.1	Druhy psychedelické zkušenosti	302
13.4	Předmět studia transpersonální psychologie	303
13.5	Některé přírodovědné teorie rozšířeného vědomí	305
13.6	Významní transpersonální psychologové	307
13.6.1	Stanislav Grof (1931)	307
13.6.2	Ken Wilber (1949)	309
13.7	Závěr	311

DÍL D

Úvod do postmoderní psychologie

14. Počátky postmoderní psychologie	314
14.1 Předchůdci postmoderní psychologie	317
14.2 Někteří tvůrci postmoderního stanoviska	318
14.2.1 Gregory Bateson (1904–1980)	319
14.2.2 Humberto Maturana (1928) a Francisco J. Varela (1946–2001)	323
14.2.3 Michel Foucault (1926–1984)	327
14.2.4 Jacques Derrida (1930–2004)	330
14.2.5 Kenneth J. Gergen (1934)	333
14.2.6 Serge Moscovici (1925–2014)	336
15. Některé směry postmoderní psychologie	338
15.1 Sociální konstrukcionismus	338
15.1.1 Psychoterapie jako sociální konstrukce	341
15.1.2 Hodnocení psychologického sociálního konstrukcionismu	343
15.2 Diskurzivní analýza	344
15.2.1 Foucaultovská diskurzivní analýza	345
15.2.2 Diskurzivní psychologie Pottera a Edwardse	346
15.3 Kritika hlavního proudu psychologie	349
15.3.1 Kritika klinické psychologie	351
15.3.2 Kritika vývojové psychologie	353
15.3.3 Feministická psychologie	354
15.4 Narativní psychologie	359
15.4.1 Vznik narativní psychologie	359
15.4.2 Soudobá narativní psychologie	362
O autorce	365
Literatura	367
Rejstřík jmenný	397
Rejstřík věcný	403